

קונטראס

לב טוב

יגלה מעלה הזוכה להיות טוב לכולם,
שעל-ידי זה ממשיך על עצמו הארת אין
סוף ברוך הוא, וירוש עולמו בחיו.

בני ומיסד על-פי דברי
רבנו הקדוש והנורא, אור הגנון והצפן
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מוריינו ורבנו
רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן علينا
ועל-פי דברי תלמידו, מוריינו
הגאון הקדוש, אור נפלא, אשר כל רוז לא אניס ליה
רבי נתן מברסלב, זכותו יגן علينا
ומשלב בפסוקי תורה, נביאים, כתובים ומאמרי
חכמינו הקדושים מגמרא ומדרשים זוהר הקדוש

הובא לדפוס על-ידי
חסידי ברסלב
עה"ק ירושלים טובב"א

מזהרא"ש נ"י אמר: מי שיש לו לב טוב,
בידיע שהוא דבוק בו יתפרק; כי דרך
הטוב להיטיב, ואצל הקדוש ברוך הוא
PTHOB (תהלים קמה): "טוב הוי"ה לכל
ורחמיו על כל מעשיו", ולכן אם רואים
אדם המרחק על פלט, ועוזה רק טובות
לזולת, סימן שהוא דבוק בו יתפרק.
(אמריך מזהרא"ש, חלק ב', סימן תחנה)

קונטֿרָס

לב טוב

בָּנִי וּבָנוֹתִי הַיקְרִים! עֲלֵינוּ לְהַתְּחַזֵּק בְּאֶמְוֹנָה
פִּשׁוֹטָה בָּו יַתְּבִּרְךָ, כִּי הַעֲקָר זֶה הָאֶמְוֹנָה. כִּי כְּשִׁיחְרוֹדִי
חַזְקָה בְּאֶמְוֹנָה, אָף אָחֵד בָּעוֹלָם אֵין יוּכָל לְעֹשָׂות לוֹ
מְאוֹמָה! וּעֲקָר הַאֲרוֹת שִׁישׁ לְכָל אָחֵד, זֶה רַק מִחְמָת
חַסְרוֹן אֶמְוֹנָה. וְאָמַר רַבְנָנוּ ז"ל (לקוטי-מוֹהָרֶז, חַלְקָ א', סִימָן
קְנָה): מִי שִׁישׁ לוֹ אֶמְוֹנָה, יִשׁ לוֹ כַּח הַגָּדוֹל וְכַח הַצּוּמָח.
הַנְּהָ אָנוּ רֹאִים — מַהוּ סֹוד הַהְצָלָחָה שֶׁל אִילָן?
שִׁצּוּמָח, וּמוֹצִיאָה פְּרוֹת טוֹבִים. וּבַמָּה זֶה תְּלִ依ִ? אִם
שׂוֹתְלִים אֶת הַגּוֹרָע בָּאֶדְמָה חֲרוֹישָׁה, מַשְׁקִים אֹתוֹ, אֶזְזָמָנָה
לְתַפְאָרָה, וּמוֹצִיאָה פְּרוֹת עֲרָבִים לְחַזָּה, טֻעִימִים
לְמַאֲכָל, יִפְים לְמַרְאָה. כִּמוֹ-כֵן הָאָדָם נִקְרָא עַז, כִּמוֹ
שְׁכַתּוֹב (דָּבָרִים כ, יט): "כִּי הָאָדָם עַז הַשְׁדָה". וּכִמוֹ הַעַז,
שְׁכָאָשָׁר מְכַנִּיסִים אֶת הַגּוֹרָע בָּאֶדְמָה מַעֲבָדָת בְּדָבָעִי,
וּנוֹתְנִים לוֹ אֶת הַטְּפָול הַמְּתָאִים, גָּדַל אִילָן חַסּוֹן,
כִּמוֹ-כֵן אָדָם, אִם מִתְּחַזֵּק בְּאֶמְוֹנָה פִּשׁוֹטָה בָּו יַתְּבִּרְךָ,

אשר האמונה נקראת ארץ, כמו שכחטוב (תהלים לו, ג): "שָׁכַן אֶרְצָה וּרְעָה אֶמְוֹנָה". אֵז יִשׂ לְאָדָם כַּמְה הַגָּדָל וְכַמְה הַצּוּמָח, וְשָׁוֹם דָּבָר בָּעוֹלָם אֵינוֹ יִכּוֹל לְשִׁבְרוֹ. כַּאֲזַה אִילָן, אשר בחרף נושרים כל עליו, ובאים גִּשְׁמִים ורוחות עזות, אשר כל מגפתם לעקרו משורו, אבל אם הוא משורש היטב באדמה, שום רוח אינה יכולה לשrho, וכל הגשמי ושלגים, סערות איתן וכו', אין בכחם להזיזו. וכן בקייז, אף שבאים כל מיני תולעים קרויצים ליבשו ולכרסמו, אם שרשיו עמקים באדמה, אין יכולים לעקרו ולשברו. כמו כן אדם, אם הוא חזק באמונה בהقدس ברוך הוא, שום רוחות רעות, שום תולעים רעים אינם יכולים להזיקו. חכמינו הקדושים אומרים (שבת לא): אמונה זה סדר זרים; ועל כן כשהיש לאדם אמונה בהقدس ברוך הוא, יש לו כמ הגדל וכמ הツומח, ולא מזיך לו שום דבר, יוכל להתפלל להقدس ברוך הוא, ועל ידי אמונה זוכה ל"לב טוב", שהוא טוב לכל אחד ואחד. שזה היסוד ביהדות, יהודי צריך להרגיל עצמו לילך בדרך המקומ ברוך הוא, אשר יצא יתברך בתוב (תהלים קמה, ט): "טוב הויה לכל ורcharמי על כל מעשיו", כמו כן כל יהודי צריך לקנות לעצמו "לב טוב", שיבין את הזולת, שירצה לעזר ליזמת, אבל אי אפשר להגיע לזה, אלא על ידי אמונה, כשייהודי חזק באמונה, אז יש לו "לב טוב", ורואה

לְסִיעַ לְרֹעָהוּ, מַתְעַנֵּן בָּאֲרוֹתָיו, חֹורֶה לוֹ בְּשֻׁרוֹאָה בְּסֶבֶל
 חֶבְרוֹ וּבְעַזְלָ שָׁנְעַשָּׂה לוֹ, וּמְשֻׁתְּדָל לְתַקֵּן אֶת הַדָּבָר.
 לְאַדְכָּן מַיְשָׁאֵין לוֹ אָמוֹנָה, אֵין לוֹ שְׁמֵץ רְחַמְנוֹת עַל
 הַזּוֹלֶת, וּמְכָל שְׁכַנְן שַׁהְיָא אִישׁ בְּלִיעֵל וְאִישׁ רַע. וּבָזָה
 יִכּוֹלִים לְהַפֵּיר מִיהוּ יְהָנֵדי טְהָוָר, וַיְשׁוֹלֹא אָמוֹנָה בְּרוֹרָה
 וּמְזַפְּכָת בּוֹ יִתְבְּרֹךְ — אִם יִשׁוֹלֹא "לֵב טוֹב", וְעַז חַפְצָו
 לְעֹזֶר לְכָלָם, וְהָוָא בָּעֵל חַסְד, בָּעֵל רְחַמִּים. וְחַכְמָינָנוּ
 הַקָּדוֹשִׁים אָוּמָרִים (בִּיאָה לְבָ): כָּל מַיְשָׁמְרָחָם עַל
 הַבְּרִיּוֹת, בִּידּוֹעַ שַׁהְיָא מַזְרָעָוּ שֶׁל אֲבָרָהָם אָבִינוּ, וְכָל מַיְ
 שְׁאַיְנוּ מַרְחָם עַל הַבְּרִיּוֹת, בִּידּוֹעַ שְׁאַיְנוּ מַזְרָעָוּ שֶׁל
 אֲבָרָהָם אָבִינוּ, כִּי הַיּוֹם אָנוּ נִמְצָאים בְּגָלוֹת שֶׁל
 עָרְבִּידָב, שַׁהְתַּעֲרֹבוּ בִּינֵינוֹ גּוֹיִים, וְזוֹ הַגָּלוֹת הַכִּי קָשָׁה,
 שָׁעַם יִשְׂרָאֵל עָבָרוֹ מִאֵז יָרִיךְתָּם לְגֹלָה. וּמוֹבָא בְּזָהָר
 הַקָּדוֹשׁ, שָׁגָלוֹת הָעָרְבִּידָב תְּהִיחָה הַקָּשָׁה בִּיּוֹתָר, וַיַּתְקִים
 (אִיכָּה א, ה): "הִיּוֹ צְרִיחָה לְרָאשׁ", אֶלָּו הַמְּצָרִים וּמְצִיקִים
 לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵם נִعְשִׁים רָאשִׁים, דּוֹתָקִים עַצְמָם
 לְמַעַלָּה, וּמְשֻׁפְילִים אֶת הַמְּזֹן-הָעַם, רֹודִים בְּבָנִי-אָדָם,
 וְהַכְּסָף יַעֲנֶה אֶת הַכָּל, וְכָל דָּאָלִים גָּבָר. וְהַרְשָׁעוֹת
 וְהַאֲכָזָרִית כָּלְפִי הַזּוֹלֶת נִעְשָׂה עַל כָּל שְׁעַל וּשְׁעַל.

לְכָן, בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיּוֹקָרִים! עַלְינָנוּ לְהַתְחִזֵּק בָּאָמוֹנָה
 פְּשׁוֹטָה בּוֹ יִתְבְּרֹךְ, לְבָאָמִין שַׁהְקָדוֹשׁ-בָּרוֹקָה הוּא מְנַהֲגָא
 אֶת עַולְמוֹ בְּחַסְד וּבְרְחַמִּים, בְּצְדָקָה וּבְמִשְׁפָט, וְזֹה הַנֶּסֶיּוֹן

הקשה ביותר, שאנו רואים שאלו הראשים עוזבים חיל, עוזבים ליצנות מחייב ישראלי, גדולי התורה, שזה מה שמחליש את לב האדם, עד שנופלים עליו פחרדים, ואיןו יודע לשית עצה לנפשו. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ז, חלק ב', סימן מג): מי שיש לו חוליות הלב, נופלים עליו פחרדים גדולים, ומפחד מכל דבר. ומהי גבורה הגיבור? שאין לו שום פחד כלל, ורק בתוך קשיי הפלחה. ועיקר הגבורה – זה בלב. וכך אי אפשר להגיע לאמץ לב רק על ידי אמונה, כי כשייהודי מחייב בעצמו אמונה בקדוש ברוך הוא, יודע שהוא יתברך מנהיג עולם והכל בהשגחה, ואין אדם נזקף אצבעו מלמטה, אלא אם כן מカリין עליו מלמעלה (חולין ז), עד כדי כך גדרה השגחת הפרטית, שאדם אינו מקבל מכה קטנה באצבעו הקטנה, אם לא גזרו כך קודם בזמנים. בדרך כלל כשבונ אדם מקבל מכה מדלה, מארון וכו', חושב: איזה שלומייאל אני, לא נזהרתי וכו', אם הייתה נשמר יותר, בודאי לא הייתה מקבל מכה. ואיןנו יודע, שהמכה הקטנה שקיבלה, היא רק לעזרתו שיש בורא עולם, ואין הפקר. וייתר טוב שיתעורר בתשובה עכשו, כשקיבל את המכה הקטנה באצבעו הקטנה, בטרם יקרה משחו רציני. ואם בר דעתו, ובא אליו יתברך, מתודה לפניו: "רבותו של עולם! תמלל לי, ואני מקבל על עצמי לא לעשות יותר

שְׁנִיּוֹת כַּפֵּי שָׁעֲשִׂיתִי", וְעַל-יְדֵיכֶם הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא
מֻחָל לֹא. כְּמַאֲמָרָם ז"ל (פסחים קיט): יְדֹו שֶׁל הַקָּדוֹשׁ-
בָּרוּךְ-הּוּא פְּרוֹסָה תְּחִתְּכָנְפֵי הַחַיּוֹת, כִּי לְקַבֵּל בְּעַלְיָה
תְּשׁוּבָה; הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא מַחְפֶּה וּמַצְפֶּה שְׁנִשׁוּב
בְּתְשׁוּבָה שְׁלִלָּה. וּעַקְרָב הַתְשׁוּבָה — שְׁגַדְעָ שַׁהְכֵל מִמְּנוּ
יַתְבִּרְךָ, וְעַל כָּל דָּבָר מוּעִילָה תְּשׁוּבָה, וְאַפְלוּ עֲשָׂה אָדָם
מָה שָׁעַשָּׂה, אֶת הַדָּבָר הַכִּי גְּרוּעָ, יִשְׁלַׁז לֹא תְקֹנֵה לְתַקֵּן
הַכָּל. רַבְנָנוּ ז"ל אוֹמֵר (ספר המהות, אות אַמוֹנָה, סימן לג): עַל-יְדֵיכֶם
אַמוֹנָה, יִסְלַח לְךָ הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיךְ;
כִּי בָּזָה שֶׁאָדָם מַתְחִזֵּק בְּאַמוֹנָה, הוּא חֹזֵר אֶל הַקָּדוֹשׁ-
בָּרוּךְ-הּוּא, וּבָרְגַע שְׁחׁוֹזֵר אֶלְיוֹ יַתְבִּרְךָ, נִמְפְּקִים מִמְּנוּ
כָּל הַדִּינִים, וַיִּשְׁלַׁז לֹא "לִבְטֹוב", וְהוּא רֹצֶחֶת לְעֹזֶר לְזִוְלָת.
וּבָזָה הוּא מְגַלֵּה שַׁהוּא מַזְרָעָו שֶׁל אָבָרָהָם אָבִינוּ, שִׁמְסָר
נִפְשׁוֹ לְגִלּוֹת וְלִפְרָסָם אֶת הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא בְּעוֹלָם.
כְּמַאֲמָרָם ז"ל (ספר הַאוֹנוֹ שיג): עַד שֶׁלֹּא בָּא אָבָרָהָם אָבִינוּ
לְעוֹלָם לֹא נִקְרָא הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא אֶלָּא אֱלֹהִי הַשָּׁמִים,
אָבִינוּ אָבָרָהָם הַקָּרִיא אֶת שְׁמוֹ יַתְבִּרְךָ בְּפִי הַבְּרִיות. כִּי
הוֹרִידָוּ יַתְבִּרְךָ בָּזָה הַעוֹלָם, שְׁכָלָם יַדְבָּרוּ מִמְּנוּ יַתְבִּרְךָ,
וַיִּקְרָא אֱלֹהִי הָאָרֶץ; וְלִכְنָן אָם אָנוּ רֹזְאִים יְהוּדִי, שַׁתְּמִיד
מִדְבָּר מַהְקָדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הּוּא, תִּמְיד מַזְכִּיר שֵׁם שָׁמִים,
סִימָן שַׁהוּא מַזְרָע אָבָרָהָם אָבִינוּ, וַיִּשְׁלַׁז לֹא "לִבְטֹוב",
לְאַכְנָן אָם אָנוּ רֹזְאִים אָדָם שֶׁלֹּא רַק שְׁאַיְגָנִי מַזְכִּיר שֵׁם
שָׁמִים, אֶלָּא עוֹד חֹזֶה לוֹ שְׁאַחֲרִים מַזְכִּירִים שֵׁם שָׁמִים,

צָרִיךְ לְדֹעַת שֶׁאֵינוּ מִזְרָע אֲבָרָהָם אָבִינוּ, וְהוּא מִסְטְּרָא דְעָרָבִ-רְבָּ, וְשֶׁרְשׂוֹ מִן הָגּוּיִם, וְהוּא אֲכָזָר גָּדוֹל, וַיֵּשׁ לוֹ
לְבָרָע.

לֹזֶאת, בָּנִי וּבָנוֹתִי הַיקָּרִים! אֵנוּ נִמְצָאים בְּגָלוֹת גָּדוֹלָה, וּכְתוֹב (פְּהָלִים קו, לה): "וַיִּתְעַרְבּוּ בְּגּוּיִם וַיַּלְמְדוּ מַעֲשֵׂיהֶם", כְּלֹכֶד הַרְבָּה שְׁנִים אֵנוּ בְּגָלוֹת, וּבְנוֹדָאי לְמִדְנוֹ מַמְעָשֵׂי הָאָמוֹת, עַד שְׁגָנָנָס גַּם בָּנוּ לְבָרָע, וְאֵנוּ מִצְיקִים לְזִוְלָת. גַּם בָּנוּ נִכְנָסָה רְשָׁעוֹת שֶׁאֵנוּ שׁוֹנָאים אֶת הַזִּוְלָת, וְנִכְנָסָבָנוּ תִּדְקֹךְ הַגְּזֻעָנוֹת, שֶׁאֵינָנוּ יָכוֹלִים לְסַבֵּל עֲדָה זוּ אוֹ אַחֲרָת, וְאֵינָנוּ קָוְלָטִים שְׁהָרָע לְבָהָזָה בָּא, כִּי נִתְעַרְבָּנוּ בֵּין הָגּוּיִם, וְעַלְיָנוּ לְשֻׁוב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה. וְאוֹמְרִים חַכְמָינוּ הַקָּדוֹשִׁים עַל הַפְּסוֹק (שְׁמוֹת רְבָה כג, יא): "כִּירְיעֹת שְׁלָמָה", מָה שְׁלָמָה הַזֹּאת מִתְלַכְּדָת, וְחוֹזֶר וּמִתְלַבְּגָת, כֵּה יִשְׂרָאֵל, אַפִּ-עַל-פִּי שְׁחוֹטָאים, הֵם שְׁבִים בַּתְּשׁוּבָה לְפָנֵי הַקָּדוֹש-בָּרוּך-הִוא. כִּי הַקָּדוֹש-בָּרוּך-הִוא אָב הַרְחָמָן וְרוֹצָה שְׁנָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלָמָה, וְמָה שֶׁאֵנוּ מִקְבְּלִים פָּה וְשָׁם מִפְּטוֹת, כִּי רֹצָה שְׁנָחֹזֶר אֲלֵינוּ, וְלֹכֶן מִפְּהָבָנוּ, כִּי לְעֹזְרָנוּ מִהְשָׁנָה הַעֲמָקָה בָּה אֵנוּ שְׁרוֹויִים. וּכְמֹאָמָר זַיִל עַל חֹנוּן הַמּוֹעֵל, שֶׁאָמָר: מַי אִיכָּא דְנִינִים שְׁבָעִים שְׁנִין (תַּעֲנִית כג); אִיךְ יַתְּכַן שִׁישָׁנִים שְׁבָעִים שְׁנָה. וְאָמָר עַל זֶה רְבָנוּ זַיִל (לקוטי-מוֹהָר"ז, חָלָק א', סִימָן ס'), שְׁרוֹאִים בְּנִי-אָדָם הַיְשָׁגִים שְׁבָעִים שְׁנָה, וְחוֹלְפִים

השניים, ואינם חושבים לרוגע — מהי הפקלית שאליך נבראנך? מה אנו עושים בזאת העולם? מה פפקידנו פה?! מה פפקיד יהודי בחיים חייתו בזאת העולם?! אנו ישנים, וקראה — שאנו שוכחים מהקדוש-ברוך-הוא. על-פנן הבה נתחילה לראות, מה עבר עליינו היום בזאת, האם חשבנו מהקדוש-ברוך-הוא? אם דברנו ממנה יתברך?! לא נטעה את עצמנו, יכול לעבר יום שלם, ליליה ויום, ולגמרי שוכחים ממנה יתברך, עד שבניני-אדם חושבים שהכלطبع, מקרה ומזל, ומה נתנו האפיקורסים והփופרים, הממלאים את כל העולם כלו עם שקוין, تعוב, זהום ונאוף, עד שבניני-אדם חושבים: "עזב אליהם את הארץ" (יחזקאל ח, יב); ומה באות כל הארץ. כי באמת הקדוש-ברוך-הוא אוהב את כל היהודי, ושולח לו יסורים וצרות, כדי לעוררו מהשנה, ואם אדם תופס תקופה-ומיד שכלל העובר עליו — זה להשיבו לצור מחתבתו, וכבר חזיר בתשובה, אוני נמתקים ממנה הדינים, אבל אם אין לו דעת ושכל, וחושב כאלו הקדוש-ברוך-הוא מתחכזר אליו, וכאלו עזב את כל העולם, ולקח עצמו רק עליו, ומפליט מפיו מלים כלפי מעלה, חס ושלום, אוני מקבל יסורים קשים יותר, ומאמרם ז"ל (מנחות ג): מה זאת אינו מוציא שמו אלא על-ידי בתיות, בה ישראל, אינם חזרים לмотב, אלא על-ידי יסורים.

לזאת, בָּנִי וּבְנוֹתֵי הַיקָּרִים ! עֲלֵינוּ לְזֶכֶר, שַׁהְקָדוֹשׁ בָּרוּךְ-הוּא אָוֹהֶב אֹתָנוּ, וּעֲלֵינוּ לְשׁוֹב אַחַת וְלִתְמִיד
אֱלֹיו יִתְבָּרֶךְ, וְלַעֲזֹב אֶת הַרְעָדָלֶב שִׁישָׁ בָּנוּ, וְלִדְבֹּק בְּלֶב
טֹוב", וְלַעֲזֹר לְזֹולָת, וְבָזָה אָנוּ מְגָלִים, שָׁאָנוּ מְזָרָע
אֲבָרָהָם אֲבִינָג, שְׁרָחָם עַל בְּלָם, סִיעַ לְכָלָם, הַאֲכִיל אֶת
כְּלָם, פֶּתֶח אֲהָלוֹ מְאַרְבָּעָה צְדִים, כָּדי שַׁהְעָנִי לֹא
יִצְטַרֵּךְ לְטָרַח וְלַחֲפֵש אֶת הַפְּתַח, אֶלָּא מִכֶּל צָד יוּכֶל
תְּכַרְתֶּל הַכֶּנֶס. וְכֵד צָרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל יְהוּדִי, שַׁיְהִיא בַּעַל
"לֶב טֹוב", מְלָא רְחוּמָנוֹת. וְהַגָּה אָנוּ עֲדִים, שַׁהְעַרְבִּירְבָּ
הִם הַפּוֹךְ הַגָּמוֹר, בַּעַלְיִ רָע לֶב, מִתְאַכְּזָרִים לְבָנִי-אָדָם,
לֹא אֲכִפָּת לָהֶם מִהְזֹולָת, מִסִּיתִים וּמִדִּיחִים זֶה נִגְדֶּזֶה,
אֲשֶׁר דָּבָר בָּזָה לֹא הִיה מַעוֹלָם. יַדְעָנוּ מִשָּׁךְ כָּל הַגּוֹרוֹת,
שְׁאַמּוֹת הַעוֹלָם שׁוֹנָאים אֹתָנוּ בַּתְּכִלִּת הַשְׁנָאָה, כְּמוֹ
שֶׁאָמַר רַבִּי שְׁמֻעָן בֶּן יוֹחָאי : הַלְכָה הִיא בִּידּוּעַ, שְׁעַשָּׂו
שׁוֹנָא לִיעַקְבָּ (סִפְרִי בַּקְעַלְוֹתָה ט. י), וְלֹא יוּצַל כְּלָום, יִשְׁ
לְעַשֵּׂו שְׁנָאָה עַמְקָה כְּלָפִי יִעַקְבָּ, וּרְוֹצָה לְהָרָגוּ. וְלִצְעַרְנוּ
הַרְבָּ, כְּשִׁיכּוֹל הִיה לְהָרָגוּ — הָרָגוּ. וְרָאַנוּ זֹאת בָּמוֹ
עִינָינוּ, מִשָּׁךְ כָּל הַשְּׁמֹדוֹת וּהַהְרִיגּוֹת שַׁהְיוּ בְּעַוּלָם,
לְאַרְךְ כָּל הַגְּרוּשִׁים וּמִסְעֵי הַאַלְבָב, שְׁרָצָחוּ בְּמִיתּוֹת
מִשְׁנוֹת, מִיתּוֹת אֲכְזָרִיות, וְהָרָגוּ וְשִׁחְתוּ וְשִׁרְפוּ אֶת
נִשְׁמֹות יִשְׂרָאֵל, אֶבֶל שַׁתְּהִיאָה הַסְּתוֹת בְּתוֹךְ תּוֹכְנוּ, דָבָר
בָּזָה לֹא קִיה, אֶלָּא זֶה בָּא רָק מְהֻעָרְבִּירְבָּ.

לכן, בני ובנותי היקרים! באו נשוב בתשובה שלמה. ואומרים חכמינו הקדושים (מגלה יד): אדולה הסרת טבעת, יותר מארכעים ושמונה נביאים ושבע נביאות שנתקנבו להם לישראל. הקדוש ברוך הוא שלח עם ישראל ארבעים ושמונה נביאים, שיקרבו ויחזקו ויעודדו את נשות ישראל אל הקדוש ברוך הוא, וכן שלח שבע נביאות, שישיבו בתשובה את עם ישראל — ולא הוועיל, כיון שאחישורוש הטעפּש הסיר טבעתו ונתקנה להמן, ואמרו, שיכול לעשות עם ישראל מה שרוצה, אז עם ישראל התעוררו בתשובה, ובקשו רחמים מלפניו יתברך. וכך למה לנו להגיע שיב לראות מה שאיננו רואים לראות, בה נשוב עתה בתשובה שלמה, הרי עם ישראל מושגים מאמות העולם, ואנו מצאים להתרחק מאמות העולם, כמו שכתוב (נקרא יח , ג): "ובחקותיהם לא תלכו", איןנו ארכיים לחקות את הגויים, גוי זה רואץ, מלכלך, יהודי צרייך להיות קדוש וטהור, להיות על פּי התורה, לנגן בرحמניות, וברגע שאומרים: "נהיה כולם הגויים בית ישראל", זו כל הארץ שלנו, זה העבר. כי יהודים אף פעם לא יוכלו להתערב עם הגויים, הגוי שונא אותנו, יוכל שנרצה להתיפות לפניו, ישנא אותנו יותר וייתר. ואומרים חכמינו הקדושים (מועד קען ט): מה כושי משנה בעורו, אף ישראל מושגים במעשייהם; וכן

אמרו (תנחותם במדבר טו): מה תמר זה אין לו אלא לב אחד, אף ישראל אין להם אלא לב אחד לאביהם شبשים. יהודים הם צדיקים, כמו שכתוב (ישעיה ס, כא): "ועמך כלם צדיקים", בל נא נשכח לרגע מה שעם ישראל עברו לניגד עינינו בשואה, איזו אכזריות הונאהם כלפיהם, והגויים ברשותם הרגו, שחטו, שרפו, חנקו, בכל מיני מיתות משרות ואכזריות אנשים חפים מפשע, גברים, נשים וילדים, וכייד נשכח דבר זה?! וכז נעשה כבר אלףים שנה. ובשביל קצת קטון של ערברוב, אני צריכים לפקח להזכיר שם ה'?! הלא אבות אבותינו מדור דור הלו ב האש ובמים עם הפסוק: "שמע ישראל הויה אלקינו הויה אחד", ובימים מליאון וחצי ילדים אינם יודעים מה זה "שמע ישראל" בכלל. ולכן כל יהודי, שיש לו "לב טוב", עליו לעשות פעולות בין נשות ישראל שיחזרו בתשובה שלמה, שיישמעו אל חכמי התורה, חכמי ישראל, שייכנסו לידיים בחנווה תורה, שלומדים בו אמונה, חנוך של "לב טוב", עליו לדעת, שהלב של יהודי בוער תמיד אל הקדוש ברוך הוא, כי לב היהודי זהו מקום משכן השכינה, אבל כתוב בזוהר (תקני זוהר סט): לב הוא אגוז, בתוך האגוז יש פרי טעים, שיכולים לאכל ממנה, אבל סביר האגוז יש קלפה עבה, ומיא ששורר את קלפתו, זה נקרא יציר הארץ, עליו נאמר הפסוק (תהלים נא, יט):

"לב נשבָר ונדַפֵה אֶלְקִים לֹא חֲבֵזָה", יהוּדי יישַׁ לו "לב טוֹב", אלא אָנוּ בְגָלוֹת, וְכֹל הַיּוֹם וְלַרְבּוֹת הַלְילָה רַק שׁוֹמְעִים נְבִיחַת הַכְלִיבִים שְׁנוֹבְחִים נִגְדָּר כֹּל הַקְדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, וּמִסִּיתִים וּמִדִּיחִים זֶה נִגְדָּר זֶה, וְכֵן אָנוּ קֹורְאִים דְבָרִי כְפִירּוֹת וּאֱפִיקּוֹרָסּוֹת, נָאוֹף, שְׁקוֹץ, תָעוֹב וּזְהֻום, כֹּל כְּלֵי הַתְקִשָּׁרֶת מַלְאִי נָאוֹף בְּלִי בּוֹשָׁה, זְהֻום — מִזְהָמִים אֶת הָאָוִיר, עַד שַׁהְלֵב מַתְכַּטֵּה בְקַלְפָה קָשָׁה, שָׁאיִן מַרְגִּישִׁים אֶת הַלְבָב שֶׁל יהוּדי. וּבְקַלְפָה הַזֹּוּ הִיא הַיָּצֵר הַרְעָה המַתְגָּבָר עַלְיָנוּ. וּבְרַגְעָה שָׁנְשָׁבֵר אֶת הַקַּלְפָה הַמִּסְבְּבָת אֶת הַלְבָב, אֹז יְהִיָּה לְנוּ לְבָב נִשְׁבָר. וְזֶה מָאֵד חָשּׁוֹב בָּעִינִי הַקְדוֹשָׁ-בָּרוֹךְ-הָוּא. וּבְרַגְעָה שִׁישָׁ לְאָדָם לְבָב נִשְׁבָר, הָוּא מַרְגִּישׁ גַם אֶת הַשְׁגִּנִּי. וְמָה אָנוּ רֹאִים? אָדָם עֲנֵי פָמִיד חֹשֵׁב מִחְשָׁבוֹת: "אִם יְהִי לִי כֶּסֶף, אַתָּן צְדָקָה לְרַב, אַעֲזֹר לְבָרִיוֹת, וּמִתְכַּנֵּן תְּכִנָּיוֹת: אַבְנֵה בְּתִי חֶרְשָׁת, אַעֲסֵיק פּוֹעָלִים, אַפְעִיל אֲנָשִׁים, אַתָּן לְהַם פְּרָנָסָה, בַּי אָנָי רֹאָה שָׁאָנִי מְבָטֵל וּכְיוֹ, אִם רַק יְהִי לִי כֶּסֶף, אַבְנֵה יִשְׁבּוֹת, תַּלְמוֹדִי תֹּרַה, בְּתִי סִפְרָה, בְּתִי בְּנָסִיות, יִשְׁכּוֹת", וּמַדְ�עָה חֹשֵׁב בָּה? בַּי הָוּא שָׁבּוֹר, יִשְׁלֹׁזֶה לְבָב נִשְׁבָר, וְלֹכֶן מַרְגִּישׁ אֶרְתָּה הַזּוֹלָת, לְאַבְנֵן מִי שָׁאַיִן לְזֶה לְבָב נִשְׁבָר, מִחְמַת שְׁחִטָּא, עַד שְׁלַבּוֹ כָּבֵר מִכְסָה עַם קָלְפָת הָאָגּוֹן, וּמִתְאַכֵּר עַל עֲנֵיִים, מַעֲמִיד כֶּלֶב בְּשַׁעַר בֵּיתּוֹ, בְּגִי שְׁהָעַנִּי לֹא יִבְנֶס אָלָיו, אֹזִי לֹא בְחִנָּם שָׁאוֹמְרִים חַכְמָינוּ הַקְדוֹשִׁים (כַּחֲבּוֹת סָח.): כֹּל הַמְעָלִים

שכ לב טוב

עיניו מהצדקה, כאלו עובד עבורה זהה; כי סימן שיש לו לב של גוי. כי יהודי צריך שיש לה ללב רחמן, "לב טוב" לעזר לוזלת, ועל נקודה זו עליינו לדבר הרבה על ולשננה היטב, כי זה היסוד באמונה – לרחם על הבריות. וכל המרחם על הבריות – מרחמים עליו מן הרים, וכל שאינו מרחם על הבריות, אין מרחמים עליו מן הרים (שבת קנא); כמו שאדם מתנהג פה, כבניע אדם מתנהגים עמו שם. כמו שאדם מתנהג עם בני אדם, כבניע-

אדם מתנהגים אותו.

לזאת,بني ובנותי היקרים! באנו נתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, נזכה לעצמנו, שהקדוש ברוך הוא מחייה ומחיה ומחיה ומקיים את כל הבריאה כליה. באנו נרגail עצמנו לדבר אליו יתברך. ואומרים חכמינו הקדושים (סוטה ה): אין תפלה של אדם נשמעת, אלא אם כן משים לבו כבשר; כסיש לאדם לב בשר, אז מדבר אליו יתברך, לא-כן כסיש לו לב אבן, לא יבוא לדבר אליו יתברך, כי הוא מלא כפירות ואפיקורסיות. וזה מה שאומר הנביא (יחזקאל יא, יט): "זה סירותי מכם לב האבן ונחתתי לכם לב בשר"; הינו עתה יש לנו לב אבן, ולא אכפת לנו מבני-אדם, רואים בני-אדם סובלים סבל גדול, ואין איש בא לבקרים, רואים אנשים שפוקלים, ששכלו יקיריםם, ואין איש בא לנחמים, לא אכפת

מה זו לְתַבָּרֶה. בְּשֻׁעָה שְׁחַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים מִזְהִירִים
אוֹתָנוּ לִילָך בְּדָרְכֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא: מַה הַקָּדוֹשִׁ
בְּרוּךְ הוּא מַבָּקֵר חֹלִים אֲפִתִים תַּבָּקֵר חֹלִים, מַה
הַקָּדוֹשִׁ בְּרוּךְ הוּא מַנְחָם אֲבָלִים אֲפִתִים כֵּן. וְאֹמְרִים
חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (ירושלמי ברכות ה, ג): כַּמָּה דָּאָנָא רְחַמֵּן
בְּשָׁמִים, כֵּן פְּהָווֹן רְחַמֵּנִין בָּאָרֶץ; כַּשִּׁישׁ לְאָדָם "לְבָ
טוֹב" וּרֹצֶחֶת לְעֹזֶר לְזֹולֶת, בְּזָה מְגַלָּה שִׁישׁ לוֹ אָמוֹנה
בּוֹ יַתְּבִּרְךָ.

לְזֹאת, בְּנֵי בְּנֹותֵי הַיּוֹדֵם! הַבָּה נִחְזֵר בְּתַשְׁיבָה
שְׁלִמָה. עַד כֹּה קָיָה לְנוּ לְבָ אָבִן, לֹא קָיָה אֲכַפֵּת לְנוּ
מִהְזֹולֶת, לִי טּוֹב — לֹא אֲכַפֵּת לִי מִזְוֹלֶת, אֲךָ אֵין זֶ
דָּרֶךְ שֶׁל יְהוּדִי, לְבָ יְהוּדִי זֶה לְבָ חַם, הַוְלֵךְ לוֹ בְּחִים
שְׁלָכֵל יְהוּדִי יְהִי טּוֹב, הַוְלֵךְ לְנָחָם אֲבָלִים, לַבָּקֵר
חֹלִים לְעֹזֶר לְאַמְלָלִים, וְזֶה סִימָן שֶׁהוּא יְהוּדִי טָהוֹר,
וְזֶה מַה שְׁמַלְמָדִים אוֹתָנוּ חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים, חַכְמִי
הַתּוֹרָה, חַכְמִי יִשְׂרָאֵל, לֹא-כֵן אָלוּ הַרְשָׁעִים, מִסִּיתִים
וּמְדִיחִים נְגֵד חַכְמִי הַתּוֹרָה, חַכְמִי יִשְׂרָאֵל, בְּכָל מִינֵי
מְלִיצּוֹת שְׂרוֹא, כָּאַלוּ אָמְרוּ כֵּךְ אוֹ אַחֲרַת, מַה הֵם עוֹשִׁים
לְמַעַן הַזֹּולֶת? וּמַה חַכְמִי הַתּוֹרָה עֹשִׁים לְמַעַן
הַזֹּולֶת? בָּאוּ נְרָאָה אֶת הַהְפָרֵשׁ בּוֹין בְּנֵי לְבֵן חַמֵּי, בּוֹין
אֶבְרָהָם אֶבְיָנוּ לְבֵין בְּלֵעַם הַרְשָׁעַ. וּלְכֵן אֹמְרִים חַכְמֵינוּ
הַקָּדוֹשִׁים (אבות, פרק ה): מַה בֵּין פָּלָמִידֵיו שֶׁל אֶבְרָהָם

אבינו לביין תלמידיו של בלעם הרשע? שואלים המפרשים, למה לא כתוב: מה ההפרש בין אברחים אבינו לבין בלעם הרשע, ומה צוריכים להסתפל על תלמידים של אברחים אבינו ותלמידי בלעם הרשע, ולהוכיח בהבדל? אלא אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוֹהָר"ז, חלק ב', סימן נ), שנגד משה רבנו עמד בבלעם הרשע, ובדיק מה שעשה משה — עשה בבלעם. משה אמר תורה, גם בבלעם אמר תורה. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוֹהָר"ז, חלק א', סימן קמ): את הצדיק בעצמו אי אפשר להשיג, כי אין לנו תפיסה בו, אלא על-ידי תלמידיו, בהם יש לנו יותר השגה. וכן ל גבי אלו שדברים בשם ישראל, מאיין יודעים מהם באמת יהודים? אם הולך להם בחיים לגלות ולפרנס את הקדוש ברוך הוא כאברחים אבינו, שהליך לו בחיים, שfell בירה בעולם יתודע מהקדוש ברוך הוא, ועזר לכלם, והאכיל והשקה כל עזבר ונשב, שם שמים היה שגור על פיו, זה סימן שהוא יהודי בן בנו של אברחים אבינו, ולהפוך אם אנו רואים אנשים אכזריים, רעים, לא אכפת להם מהזילה, זה סימן מהם בני בבלעם, בני בנים של בלעם הרשע, fell ענינו היה רק לקלל. וכ כתוב בזוהר (ח"א סח): בבלעם היה אדור, כיון שрак הסתפל, המקום נעשה מקלל. וכך התבטאו חכמינו הקדושים: מה בין תלמידיו של אברחים אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע, כי בבלעם מאד התחזה

כְאָבָרֶהָם, אֲבָל כִּשְׁרוֹאִים אֶת הַתוֹצֹאֹת, אֵז מְגֻלִים מֵהֶם הַשְׁרָשִׁים, רֹאוִים אֶת הַפְּרוֹת וּמְבִינִים אֶת טִיב הַשְׁרָשִׁים. וַזָּה הָיָה סִימָן עִם יִשְׂרָאֵל בְּכָל הַדּוֹרוֹת; אֵז רֹאינוּ שְׁחוֹן כּוֹפְרִים וּאֱפִיקוֹרִים, אֲף שְׁכָבוּ עַצְמָם עִם פִּסּוֹקִים וּמְאִמְרִים, אֲבָל כִּאֵשֶׁר רֹאוִים שְׁהַבְנִים וּהַגְּכִידִים שְׁכָחוּ מַהְקָדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא, וְאֵינָם מַזְכִירִים שֵׁם הֵ', נוֹכְחים שֶׁהֵם מַבְנֵי בְּנֵיהֶם שֶׁל בְּלֵעֵם הַרְשָׁע, שְׁרָק מַקְלֵל, רֹצֶח לְסַלֵּק אֶת הַשְּׁכִינה מֵהָעוֹלָם, וְאֵינָם יְהוּדִים, אֲלָא עֲרָבִ־רְבָב שְׁהַתְּעַרְבּוּ בְּינֵינוּ, וְלַהֲפָךְ אֲלֹו שְׁהַקִּימָוּ יִשְׁבִּות, שְׁלִמְדוּ תּוֹרָה, אֲלֹו שְׁהַקִּימָוּ כּוֹלְלִים, תַּלְמֹודִי תּוֹרָה וּבְתִּיעַסְפֵר עַל טְהָרָת הַקָּדֵשׁ, לְחַגֵּעַ אֶת יְלִדי יִשְׂרָאֵל לְאִמְונָה בְּרוּרָה וּמַזְכֶּתֶת, לְמִדּוֹת טּוֹבּוֹת, לְדָרֶךְ אֶרְץ וּכְיוֹן, הַם מַתְּלַמְּדִי אָבָרֶהָם אָבִינוּ.

לֹזֶאת, בְּנִי וּבְנוֹתִי הַקִּירִים! הָגַע הַזָּמָן שְׁנַפְקָח עִינֵינוּ, שֶׁלֹּא יַעֲבֹדוּ עַלְלֵינוּ. אָנוּ יְהוּדִים מְאִמְנִים בְּנֵי מְאִמְנִים, וְהַולְכִים בָּאָשׁ וּבָמִים עִם "שְׁמָעֵה יִשְׂרָאֵל", וְאֲפָחָד לֹא יוּכָל לִמְחַק אָוֹתָנוּ, וְלֹא יוּעַיל שְׁוּם דָבָר. וְהַגָּה עַכְשָׂו כִּשְׁאָנוּ עוֹמְדִים לְהַגָּאל, פְּתָאָם נְחַלֵּשׁ? פְּתָאָם נִתְיָאָשׁ? פְּתָאָם נִعְזֶב אֶת הַכָּל? הָאַינְכֶם קַוְלְטִים שַׁזָּה הַגְּשִׁין הַקְּשָׁה בַּיּוֹתֶר שַׁעַבְרָה עַל עִם יִשְׂרָאֵל? מַתְּפֻעָלִים מִה שְׁהַעֲרָבִ־רְבָב יִגְדֹּה, בְּשָׁעה שְׁעַלְלֵינוּ לְהִיוֹת גָּאים עִם הַשְּׁבָת, אָנוּ יְהוּדִים מְאִמְנִים

בַּהֲקֹדֶשׁ־בָּרוּךְ־הָא, וְעַלְינוּ לְגָלוֹת אֵת זֹאת לְכָלָם, וְלֹא
לִפְחֹד בָּלְלָה. רַבְנוּ זֶ"ל אָוֹמֵר (לקוטי־מוֹהָר'ן, חָלֵק ב', סִימָן נו):
כְּשִׂישׁ לְאָדָם לִבּ, לֹא שִׁיקָה אֶצְלָוּ מָקוֹם, אֶדְם אָוֹמֵר:
הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵינוֹ טֻוב בְּשִׁבְילִי, אֶלְךָ לְמָקוֹם אַחֲרֵי כֵּן,
אָוֹמֵר רַבְנוּ זֶ"ל, כְּשִׂישׁ לִיהוּדִי "לִבּ טֻוב", לֹא שִׁיקָה
אֶצְלָוּ מָקוֹם, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא מָקוֹמוֹ שֶׁל עֲוָלָם, וְאֵין
הַעֲוָלָם מָקוֹמוֹ. הַיְּכֹן שִׁיהוּדִי נִמְצָא, הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא
אָתוֹ, וְלֹא שִׁיקָה לִפְחֹד בָּלְלָה. יְהוּדִים נִמְצָאים בְּכָל חַלְקֵי
הַעֲוָלָם, וְאֵינָם מִתְפָּعָלִים מִהְגּוּיִם, בּוֹנִים מִקְנּוֹאות, בְּתִי
כִּנְסִיוֹת וּבְתִי מִדְרָשׁוֹת, בּוֹנִים תַּלְמִידִי תּוֹרָה לְבָנִים, בְּתִי
סִפְרָר לְבָנּוֹת, יִשְׁיבּוֹת לְבָחוּרִים, כּוֹלְלִים לְאַבְרָכִים,
מוֹסְרִים נִפְשָׁם שִׁיהְיָה בְּשֶׁר כְּשֶׁר, וְשׂוֹמְרִים עַל כְּשָׁרוֹת
הַמִּזְוֹן, וְאֵין מִתְפָּעָלִים מִהְגּוּיִם, כִּי כְּשִׂישׁ לִיהוּדִי לִבּ
חַזָּק, לִבּ אֲמִיצָה, לִבּ טָהוֹר, אֵינוֹ מִפְחַד מִאֶף אַחֲרֵי וּמְגַלֵּה
וּמְפַרְסֵם אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הָוּא. וּבְדִיוֹק עַכְשָׁוֹ, קָדָם
שֶׁאָנוּ עוֹמְדים לְהַגָּאל, יִשְׁלַׁנוּ הַגְּפִישׁוֹן הַאַחֲרוֹן, גְּסִיּוֹן
הַעֲרָבָה־רַבָּה, אָנוּ צָרִיכִים לְהַחְלִשׁ וּכְיָ? ! עַלְינוּ לְשָׁמַע
בְּקוֹל חַכְמֵי הַתּוֹרָה, חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל. תַּרְאוּ אֵיךְ מִבְצָים אֵת
גְּדוֹלִי הַדָּוֹר ? ! וּמְעַלְלִילִים עַלְיָהָם כָּל מִינִי עַלְילּוֹת,
וּכֹתְבִים עַלְיָהָם כָּל מִינִי בּוֹז, וְחַמְנָא לְצַלֵּן. וְלֹא בְּחָנָם
שָׁאוֹמְרים חַכְמֵינוּ הַקָּדוֹשִׁים (שְׁבַת קִיט): לֹא חֲרַבָּה
יְרוֹשָׁלָם, אֶלְךָ עַל שְׁבָזוֹ תַּלְמִידִי חַכְמִים; עָזִי פָּנִים
בָּאִים וּמִבְצָים אֵת גְּדוֹלִי יִשְׂרָאֵל, וְעַל זֶה הִיה חֲרַבָּן

שכה

לב טוב

ירושלים, אֲשֶׁר הִיא לְבֵן הָעוֹלָם. וְאֵיךְ לְבֵן יְהוּדִי כְּבָה?
בָּרוּגַע שְׂעֻזְקָרִים אָתוֹת מַחְכָּמִי יִשְׂרָאֵל.

לֹזֶאת, בְּנֵי וּבְנוֹתִי הַיקְרִים! הַבָּה לֹא גַּסְחָף אַחֲרָה
הַהַסְתָּהָות הַפְּרִיעָות שִׁישׁ עַתָּה, הַבָּה נְגַלָּה וּנְפִרְסָם
לְכָלָם, שֶׁאָנוּ יְהוּדִים גָּאים בִּיהּדוּתֵנוּ, גָּאים עִם הַזָּקָן
וּהַפְּאָתָה, אַיִּינָה כְּמוֹ הָגּוֹיִם, הַנְּשִׁים גָּאות בַּצְנִיעָוָתֵן,
בְּכֶסֶף רָאשָׁן, אַיִּזהֵ נְחָתָה רְוֵיחָ גּוֹרְמָה בְּשָׁמִים. הַיּוֹם
בּוּעָר כְּתָנָור, וּנְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל הַוּלָכּוֹת צְנוּעָות וְכוּ. אַיִּזהֵ
קָדוֹשׁ הֵ, גּוֹרְמָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וּבָזָה מַוְכִּיחָה שִׁישׁ
לְהָן לְבֵן יְהוּדִי. לֹזֶאת, בָּאוּ נְתַחְזָק וּנְעֹזֵר לְזַוְלָת, וּנְגַלָּה
וּנְפִרְסָם אֶת הַקָּדוֹשׁ-בָּרוּךְ-הָוּא לְכָל הָעוֹלָם כָּלֹז בְּלִי
בוּשָׁה, אֵין לְנוּ לְהַתְּبִּישׁ בִּיהּדוּתֵנוּ, וְזֹה הַגָּאוֹה וּהַגָּאוֹן
שָׁלָנוּ, שֶׁאָנוּ יְהוּדִים וּמוֹכְנִים לְמִסְרָר נְפִשְׁנוּ בְּעַבְיוֹר
יִתְבָּרֶךְ, וּבְזִכְוֹת הַמִּסְרָות נְפִשְׁׁבָּעַבְיוֹר אָמִינה, בְּזִכְוֹת
הַ"לְבֵב טוֹב" שַׁיְהִיה לְנוּ, לְבֵן חִזְקָן, לְבֵן אֲמִיזָן, לְבֵן טָהֹר,
נְזָפָה לְהַגָּאל בְּגָאָלה הַשְּׁלָמָה בְּמַהְרָה בִּימֵינוּ, אָמֵן
וְאָמֵן!

תִּם וּנְשָׁלָם, שְׁבַח לְאָל בּוֹדָא עוֹלָם!